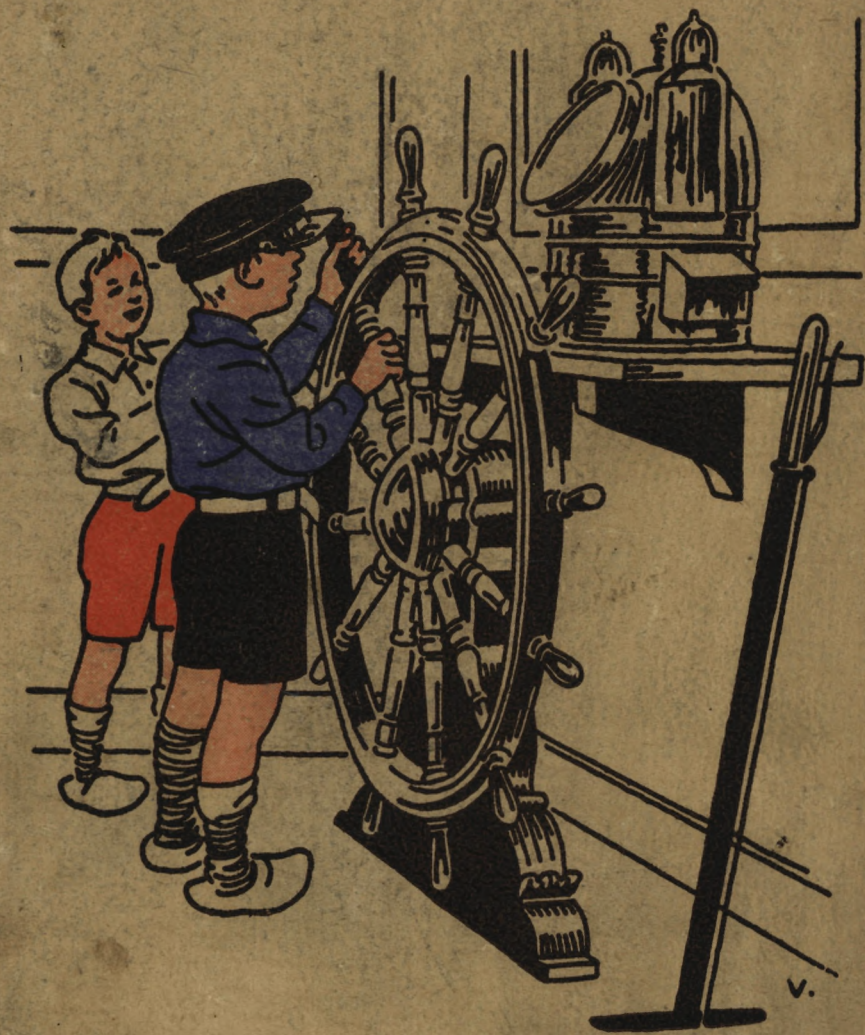
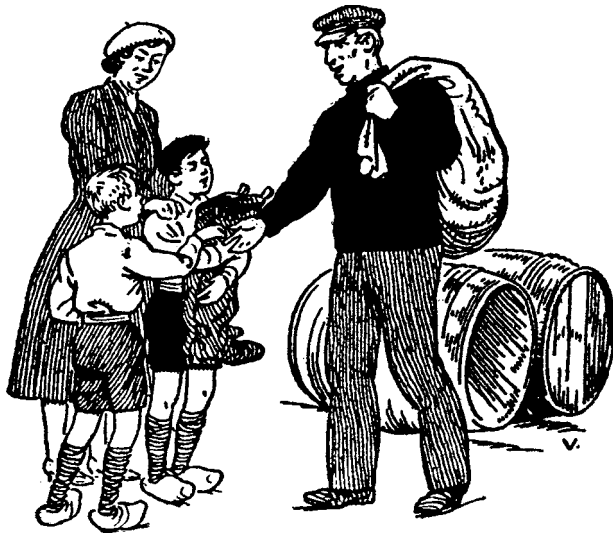

De jongens van de stuurman

C.M. VAN DE BERG-AKKERMAN

DE JONGENS
VAN DE STURMAN

C. M. VAN DEN BERG-AKKERMAN

DE JONGENS VAN DE STURMAN

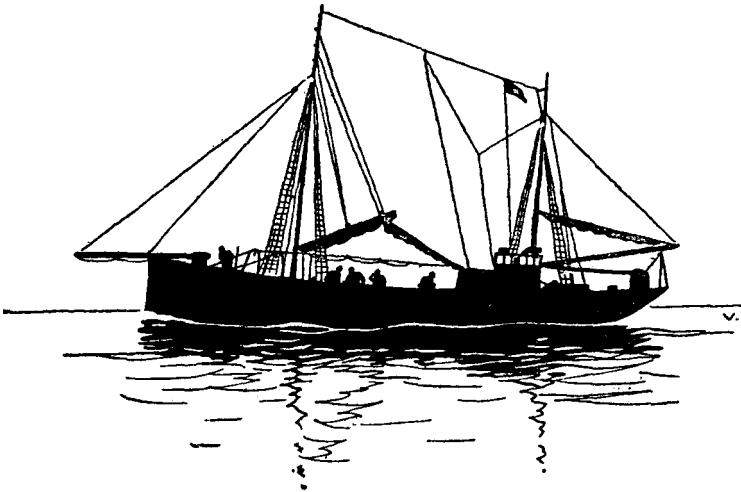
GEÏLLUSTREERD DOOR
JAAP VEENENDAAL

G. F. CALLENBACH N.V. - UITGEVER - NIJKERK

Een schip in de nacht

Het is nog vroeg in de nacht; aan de donkere hemel fonkelen duizenden sterren en over het wijde water giet de maan haar zilveren stralen. Het water spiegelt en glinstert in het heldere licht!

Tussen water en lucht vaart een groot schip, het is een haringlogger op z'n thuisreis. De mannen staan op het dek of leunen over de reling, het werk is gedaan, ze gaan nu naar huis!

Zij kijken omhoog naar de nachtelijke hemel, naar de maan en de sterren, maar zij denken aan iets heel anders. Zij denken aan God, die hun een behouden, gezegende reis gegeven heeft en ze zijn dankbaar en blij. Kloek, kloek, kloek, doen de golven tegen het schip aan. Er staat weinig deining, het is prettig nu naar het spelevaren van de golven te zien. Daar krijgt het scheepsvolk nooit genoeg van en van het donkere brommen van de stoomfluit ook niet!

‘Doe-oeoet, doet! gaat het zwaar over het water.

Dat is een vertrouwd en goed geluid voor de zeeman, daaraan horen ze of er nog andere schepen in de buurt zijn. Die antwoorden daarop. ’s Nachts moet dat wel om aanvaring te voorkomen.

Doe-oet, doet!

Maar nu vannacht lijken het wel feestklanken, die over het water gaan. Het schip gaat naar de veilige haven.

Doe-oet, doe-oet; daar komen wij! Doe-oe-oet! wij varen naar huis!

Daar schijnt de machinist veel plezier in te hebben, hij blaast een keertje meer dan nodig is.

De schipper wrijft in z’n handen van pret.

„Mannen, we zijn er haast,” zegt hij vrolijk. „Wat zal moeder de vrouw opkijken, als we zo onverwachts binnenkomen!”

De stuurman, in z’n stuurhut, grinnikt vrolijk mee, die is ook al in z’n nopjes. Geen wonder, onder in het ruim liggen de volle haringtonnen, ze hebben veel gevangen. Als de haring nu flink geld opbrengt, hebben ze goed verdiend ook. Het is een voorspoedige reis geweest en wat een wondermooie nacht nu.

Met zo’n kalm, stil zeetje en die heldere maan, moet de grootste knorrepot wel vriendelijk worden!

Sommige lui fluiten een vrolijk wijsje, ze hebben zich flink gewassen en een beetje opgeknapt. Ze willen niet vuil thuis komen, ze zien er netjes uit. Ook het schip is keurig aan kant gemaakt, dat heeft de schipper zo bevolen:

„Mannen, we maken schoon schip,” heeft hij gezegd. Toen schrobden en boenden de mannen net zo lang, tot het laatste haringschubbetje verdwenen was, en zingen dat ze deden!

Wie zou er niet graag weer eens een poosje aan de wal zijn. Land onder je voeten te hebben, is weer eens wat anders dan het deinende schip, dat ze nu drie weken met elkaar bewoond hebben. . . .

Nu varen ze in de grote wijde Waterweg en dan eindelijk is de haven in 't zicht.

Het is stil langs de kant, anders wachten daar gewoonlijk de vrouwen en kinderen, nu is er niemand voor het volk.

Alleen een nachtwaker schreeuwt: „Wellekom binnen!” „Dankie, Hannes, je komt maar om een braadje,” krijgt hij ten antwoord.

„Asjeblijft, schipper, dat sla ik niet af,” roept de man terug.

Voorzichtig worden de trossen uitgegooid, wordt het anker gelegd en tenslotte de loopplank uitgezet. Dan pas kan de bemanning zich aan land begeven. Ze hebben allemaal haast, met hun zware zeezak op de rug spoeden ze zich door de stille nacht naar huis.

Ook de stuurman haast zich naar z'n vrouw en kinderen. Zijn zware voetstappen klinken in de stille straten. Dankbaar loopt hij zich te verheugen op het weerzien. „God, wat zijt Gij toch goed voor ons geweest,” fluistert hij. „Ik ben maar een kleine eenvoudige stuurman,

maar Gij zijt de grote Stuurman, die ons allemaal leidt en bestuurt. Ik dank U duizendmaal.”

Hoe blij zal moeder straks zijn en z'n twee kleine ondeugende jongens! Elke dag denkt hij aan hen, ze zullen nu wel slapen, maar morgen vroeg, nou, dat zal me een feest worden!

Eindelijk staat hij voor de gesloten deur, alles in huis is zwart en donker, de grendel zit op de deur, zal hij bellen?

De maan komt guitig achter een lichte wolk vandaan: „Sta je daar lekker, voor je stikdonkere huis!” lacht ze geniepig en ze lacht die dikke stuurman uit. Hoe moet hij er in komen?

Maar daar weet de stuurman wel raad op. Hij zal kloppen. Kloppen op het venster en op de deur.

Tik tik tik, doen z'n harde vuisten op de ruiten.

Bom bom bom! op de houten deur.

Dan moet je wel wakker worden, moedertje, denkt de stuurman.

En ja, hoor. Binnen wordt gestommeld, er piept een deur open, het gordijn wordt opgetild en een slaperig gezicht kijkt naar buiten. . . .

De stuurman steekt z'n hand omhoog: „Ja Marie, ik ben het, doe maar gauw open, hoor!”

Nu, dat is in een wip gedaan. Rang, zegt de roestige grendel, weg is de slaap van moeders gezicht. Blij ver-rast steekt ze haar handen uit:

„Dag vader, wàt een verrassing, welkom thuis, hoor! Er is toch geen zwaarigheid aan boord?”

„Nee moeder, alles is goed, we konden de reis voor de nacht niet halen.”

De grote stuurman z'n handen beven, als hij z'n vrouw

vasthoudt. Iedere thuiskomst is weer een groot feest, wat hebben die twee mekaar veel te vertellen!

In de kamer gaat het licht op, daar zitten ze blij en gelukkig tegenover elkaar, ze praten samen over hun jongens, Krijn en Chiel. . . .

„Mag ik ze wakker maken, moeder?” vraagt de stuurman.

Maar daar wil moeder niet van horen: „Dan doen ze immers geen oog meer dicht,” zegt ze beslist. „Ze moeten van de slaap nog groeien.”

Ja, dat vindt vader ook wel, dan nog maar een poosje wachten. . . .

II

Wat er boven gebeurde

Wachten! Jawel, maar erg lang wachten kan vader niet!

Als het nog vroeg in de morgen is, wil de stuurman al naar boven.

„Wacht nou nog even, ze slapen nog zó lekker,” zegt moeder.

„Dat kan wel, maar nu ga ik ze fijn wakker maken, net als hun moedertje vannacht,” zegt de stuurman plaegend. „Dat vond je toch ook zo erg niet, wel?”

Moeder lacht. „Ga dan maar, meneer ongeduld,” plaagt moeder terug.

Vader neemt twee, drie treden tegelijk, hij is zo verlangend naar z'n jongens. De treden kraken onder z'n zware voeten, krak, krak!

Maar de jongens worden er niet wakker van. Vader staat nu voor hun bed, hij moet even stil kijken naar die twee kleine stevige bengels. Hij is trots op hen. Wat worden ze al groot, die Chiel en Krijn. Ze zijn alweer gegroeid.

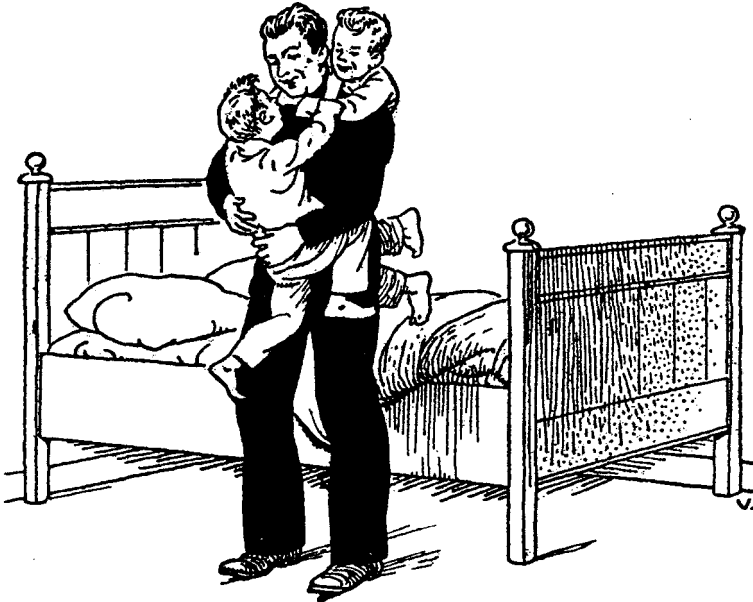
Mijn eigen leuke kleine kereltjes toch, denkt de stuurman.

Hij zal ze 's plagen, o, wat heeft hij daar een zin in, hij zal ze eens kietelen. Met een klein draadje kriebelt hij in hun hals, o, zo zacht.

En kijk, wat gebeurt daar?

Chiel wrijft en krabbelt naar het draadje, maar Krijn begint te stompen. Zo'n wildeman.

Chiel stompt terug, half wakker geworden door Krijn z'n aanval. Juist als ze beiden echt boos willen worden en mekaar willen afranselen, barst vader in een luide

schaterlach uit. Hij slaat vrolijk met z'n grote handen op z'n knieën, het kletst en het klapt van belang.

„Ha ha ha, zulke driftkoppen, zulke haneveren, ha ha ha!”

In een wip zitten de jongens overeind, verbaasd sperren ze hun ogen open.

„Eh, vader!” roepen ze verrukt, „vader, ben je binnengekomen? Wanneer?... Vannacht, of gisteravond?”.... Ze schetteren allebei door elkaar. Ze vliegen vader om

z'n nek, Krijn van voren en Chiel van achter op vaders rug!

Het wordt een triomftocht naar beneden. Vader zwoegt en hijgt van benauwdheid, maar ze hebben zo'n schik! In de kamer zet vader het vrachtje op de grond.

„Jullie zijn me kerels, hoor,” zucht vader puffend, „wàt een vracht, ik wou dat m'n geld zo zwaar woog!”

Maar Chiel en Krijn gunnen vader geen rust, vader moet vertellen. Ze dringen tegen z'n knieën op:

„Vader, vader, hoor u nou es, hoe laat was het schip binnen?”

„Dat zal zowat drie uur geweest zijn, jongens.”

„Drie uur? O, wat een gekke tijd. Hebt u veel haring gevangen? Hoeveel last? Jammer dat we niet naar buiten konden!”

„Nou, dat zal om en om de 30 last zijn en we hebben zulke bijzondere beesten gevangen! Er zijn er bij met twee koppen en twee staarten!”

„Hierzo, geloof je 't?” vragend kijken de jongens elkaar aan. „Of er zulke vissen bestaan!”

„Laat vader maar praten, hoor, die houdt jullie natuurlijk weer voor de mal,” zegt moeder.

„Wist ik toch best,” pocht Chiel, moet je hem vertellen.

„Ooo,” zegt vader grappig, „nou ja, dàn heb ik me vergist, hoor!”

Allemaal lachen ze, allemaal hebben ze pret, al is het nog vroeg in de morgen. Nooit is het zo gezellig thuis, dan wanneer vader er is!

Krijn mòet het zeggen: „Fijn dat u er bent, vader,” fluistert hij dicht bij vaders oor.

Vader strijkt hem over z'n steile haar:

„Ja, heerlijk, m'n jongen. En dat we weer behouden

aan land zijn gekomen, daar mogen we weer dankbaar voor zijn!”

Na deze woorden is het even stil. Krijn en Chiel zijn zeemansjongens, die begrijpen wel wat vader met die woorden bedoelt. De zee kan wild en gevaarlijk zijn als het stormt. Ze hebben een oom gehad, die is met zulk weer over boord geslagen, die kwam nooit weer thuis, nooit weer! Vader kan daar spannend van vertellen, 't zijn soms griezelige verhalen, waar je wel eens van dromen kan. Maar altijd bedelen ze weer of vader zo iets vertelt.

„Vader, weet u wat ik word als ik groot ben?” zegt Chiel.

„Putjesschepper!” raadt vader.

„Ha ha, zeeman natuurlijk, dat kan u toch wel begrijpen,” zegt Chiel beledigd.

„Neem me niet kwalijk, jongeheer.”

„Ik ook, vader,” roept Krijn, „ik ga mee op uw schip, mag het?”

„Dat lijkt me best gezellig, tegen dat het zover is, zal ik het aan de schipper vragen, hoor.” Vader knipoogt tegen moeder. 't Is immers allemaal nog maar jongenspraat en toch vindt moeder het niet prettig.

„Moet ik dan helemaal alleen overblijven?” vraagt ze treurig.

„Nee, moeder, u kan toch bij opoe gaan wonen.”

„Welja, jongen, stuur jij je moeder maar weer naar huis terug.”

Dit gezegde wekt nieuwe vrolijkheid. Vader knikt en lacht: „Jullie weten nog 's raad, jongens, als we jullie toch niet hadden, nou. . . .”

Meteen staat vader op. „Nog even m'n hoofd onder de

kraan, moeder en dan gaan we zeker eten, ik moet naar boord."

„Mogen we mee, vader?" bedelen de jongens.

Hè, dat willen ze zo graag, vaders schip is het heerlijkste op de hele wereld en ze verlangen zo om er op te komen!

„Brengen jullie dan maar koffie," zegt vader, nog proestend onder de waterstraal.

Fijn! Treft dat eventjes, het is net vakantie, ze hebben de hele dag vrij!

„Hoe laat, vader?"

„Dat moet moeder maar regelen."

Binnen enkele minuten zitten ze nu om de tafel.

„Laten we bidden, kinderen."

Hoe komt het dat ze nu zo stil kunnen zitten? Komt het omdat vader nu bidt, zo heel anders dan moeder? Hij zegt de woorden maar zo eenvoudig weg: van dat hij zo blij is, dat hij weer thuis is, bij moeder en de jongens en dat God hem weer bewaard heeft op zee. . . . en zo meer; dat is toch heerlijk, je wordt er zo blij van van binnen. . . .

En hoe vader lezen kan, helemaal niet bijzonder mooi, met z'n zware bromstem, maar je moet luisteren. Vader leest van de Goede Herder: „De Goede Herder geeft Z'n leven voor de schapen. . . ." Chiel mijmert daarop door. . . .

Zou een schipper ook z'n leven voor de matrozen geven? Je las dat wel eens in een boek. Dat was even prachtig! Zo'n Herder, dat hij z'n leven voor schapen gaf. Je kon 't haast niet begrijpen, zo'n schaap kon toch beter dood gaan dan de herder?

Dat moet Chiel weten. Als de Bijbel dicht is, moet vader er dadelijk aan geloven.

„Ook een rare herder, om zelf dood te willen gaan voor een schaap,” flapt Chiel er ondoordacht uit.

Vader lacht niet. Hij kijkt z'n jongen ernstig aan:

„Dat is een gelijkenis, Chiel, je hebt natuurlijk niet helemáál goed geluisterd. Die Herder is onze Heer, en die schapen de mensen. Zoveel houdt Hij van ons, dat Hij werkelijk Z'n leven voor jou, jongen en voor mij en voor alle mensen gegeven heeft, begrijp je het nu?”

Chiel knikt sprakeloos. Wat is dat geweldig mooi van de Heere Jezus.

„Als we in Hem geloven, zullen we nooit verloren gaan, kind, dat moet je altijd maar onthouden!”

Of Chiel dat zal onthouden, zoiets kùn je immers nooit vergeten!

Vader heeft z'n pet al op, hij moet gaan.

De jongens staan aan de buitendeur.

„Dag vader, daag!” roepen ze luid.

Vader steekt z'n hand omhoog, maar dat is nog niet genoeg, ze roepen net zo lang tot vader zich helemaal omdraait en met z'n ronde zeemanspet hen toewuift.

Dat gebeurt op de hoek van de straat en wip, meteen is vader dan ook verdwenen.

Chiel en Krijn gaan lachend naar binnen. Ze zijn trots op hun vader, die stuurman is. Maar daar prátén ze niet over, dat dènken ze alleen maar!

Nu zullen ze zich vlug aankleden, en daarna hopen ze maar, dat moeder gauw de koffie klaar heeft. Want dan, o heerlijk, dan gaan ze naar de Nieuwe Haven, waar het schip van vader ligt.

Waar weten ze niet precies, maar ze zullen het wel vinden, hoor, wees maar niet bang.

III

Op het grote schip

„Moeder?”
„Ja jongens?”
„Hebt u nou al koffie?”

Moeder zucht eens. Hoeveel malen zouden die jongens dat nu al gevraagd hebben? Moeder weet het niet en ze heeft het zo druk vanmorgen. Vader heeft veel vuil zeegoed meegebracht, dat moet ze wassen en ze wil ook graag vroeg klaar zijn. Als vader thuis komt mag het geen rommel meer wezen natuurlijk. Zulke lastposten toch, ze hebben gewoon geen geduld om te wachten. Weet je wat, ze zal dan maar eerst koffie zetten. Moeder vult de ketel met water, meet de koffiebonen af en geeft de molen aan Chiel.

„Hier, jongen, malen dan maar, moeder zal jullie even weg helpen.”

Chiel is dadelijk bereid. Gauw een stoof opzoeken, dan de molen tussen je knieën gezet en rrrt de bonen gedraaid. 't Klinkt als muziek, die draaiende koffiemolen, net of hij zingt: voor vader, voor vader!

Dat is leuk!

„Ik mag het keteltje dragen, hè moe?” vraagt Krijn.

„Niet, ik, want ik ben de grootste,” meent Chiel.

„Jij wil altijd alles het eerste, nou ik es, hoor, ik!” dwingt Krijn.

Moeder weet raad.

„Moeten jullie daarom kibbelen? Laat Chiel even naar de schippersvrouw gaan, vraag maar of je koffie voor de schipper mee mag nemen, dat vindt ze vast wel goed.”

„Ja, o ja!”

Chiel holt dadelijk de straat op, hij hoort niet eens dat moeder hem nog wat naroept. Zijn klompen kleppen de maat en zijn bloes staat bol in de wind. Lopen zal hij zo hard hij kan. De schippersvrouw woont niet ver, hij is er al spoedig, bij de achterdeur vraagt hij het dadelijk, nog hijgend van het harde lopen.

„Juffrouw, mag ik koffie brengen bij de schipper, wij gaan naar vader. . . .”

„Chiel, jongen, je valt met de deur in huis,” lacht de schippersvrouw, „maar je komt mooi van pas, wacht maar even, tot ik ze opgeschonken heb.”

Chiel knikt.

„Vond je 't fijn, dat je vader vanochtend thuis was?”

„Nou en of,” lacht Chiel, „we hebben met hem gevochten!”

„Arme vader, wat zal die man het benauwd gehad hebben met jullie!”

Chiel's ogen glunderen van pret.

„Leuke jongen,” denkt de schippersvrouw. Haar eigen zoons zijn al volwassen, sommige varen zelf ook al op zee.

Schiet de schippersvrouw wel op? Chiel wipt ongedurig heen en weer, hij wil zo gauw mogelijk weg. Hij kijkt hoe de juffrouw het keteltje vult, eerst een hoop suiker, dan koffie en tenslotte de melk; nu nog roeren en proeven of het goed smaakt. De juffrouw knikt: ja, nu mag Chiel het wegbrengen. Uit een klein dik trom-

meltje pakt ze twee brokken, één voor Krijn en één voor hem zelf.

„Zul je niet morsen, jongen?”

„Nee, juffrouw,” zegt Chiel, maar hij denkt er niet bij, want hij zou het liefst maar meteen gaan hollen, zo hard mogelijk. Maar dat gaat natuurlijk niet, want dan zou de koffie over de rand schommelen.

Krijn en Chiel ontmoeten elkaar in de straat. Samen stappen ze nu, al zuigend op hun lekkere brok, de richting naar de Haven uit.

„Me vader is binnen, we gaan naar het schip!” roepen ze trots naar de vriendjes die ze tegenkomen.

„Opscheppers,” scheldt er een vinnig terug.

„Lekker!” lachen de jongens. Ze worden natuurlijk niet boos, want die jongen is jaloers, dat merk je zo.

Maar stilstaan doen ze nergens, want de koffie mag volstrekt niet koud worden.

Langs de Haven is het druk. Auto's zoeven snel voorbij, ook denderen er vrachtwagens; er staan tonnen met haring, kuipers werken er, je hoort ze beuken op de tonnen. In de Haven vaart het pontje, waar je voor enkele centen mee naar de overkant kan. O, langs de Haven is van alles te zien, je kunt er prettig spelen: tonnetje wippen of bokkie springen over de paaltjes, waar de schepen aan vast liggen, of je laten glijden van een hoge zandberg. . . . Dat is alles even heerlijk, maar waar Chiel en Krijn nu naar toegaan is het nog veel heerlijker: vaders schip!

Wat kunnen je dan al die andere dingen schelen?

Eindelijk zijn ze op de Nieuwe Haven. Even zoeken, daar is het kantoor en daar recht over. . . .

„Vader, vader!” roepen ze luidkeels.

Vader moet het wel horen, want hij staat midden op het dek.

O, wat schommelt nu de koffie over de rand, de jongens merken het niet eens, het druipt zomaar langs Chiel z'n kous. . . .

Ze staan voor de grote stoomlogger, nu de smalle, lange loopplank op, kijk, vader komt hen al tegemoet. „Zo, zijn jullie daar, jongens? Krijg ik twee keteltjes?” „Nee, vader, dit is voor de schipper,” zegt Chiel. Wat een schrik opeens. Kijk hij nou toch eens gemorst hebben. Als er nog maar genoeg in zit. Even het dek-seltje wippen en kijken. Gelukkig, 't is nog meer dan half vol.

„Ga 't maar gauw brengen en wees in 't vervolg wat voorzigtiger,” broemt vader.

De schipper is blij met de koffie: „Fijn dat jullie voor me gezorgd hebben,” zegt hij tevreden. „Hier hebben jullie allebei een paar centen.”

Nu zijn ze op het schip en ze mogen er lekker een poos blijven. Ze zuchten van genot.

„Waar zullen we heengaan, Krijn?”

„Naar de stuurkamer, daar sta je lekker hoog, daar kun je alles zien!”

„Ja jô, dât is lollig!”

Chiel stuift al vooruit, ze klauteren het korte trapje op en openen het kleine glazen huisje. Chiel zit dadelijk achter het grote stuurwiel.

„Nou ben ik stuurman,” zegt hij trots. „Ha, daar hangt vaders pet, geef es, Krijn, dan doe ik hem op.”

Om beurten passen ze nu de pet en om beurten spelen ze nu het verrukkelijke spelletje van stuurman.

„Ik vaar de grote zee over naar Engeland,” zegt Krijn.

„En ik ga over de Oceaan naar Amerika, dât is ver,

zeg! Nog veel verder dan Engeland, wel tot het eind van de wereld haast!" pocht Chiel.

„Kom je dan soms nooit meer terug?" spot Krijn plagend. Die Chiel is toch zo'n klein opscheppertje!

Als Chiel even omkijkt, geeft Krijn hem een stomp in z'n zij:

„Uitkijken, jô, anders krijgen we aanvaring en dan komt er een lek in het schip en dan gaan we zinken. . . .

O, moeder, help, help!"

„Hé ja, help, help!" jammert Chiel nu ook; en dan gieren ze samen van het lachen, terwijl ze gillend het korte trapje weer aftuimelen!

Nu naar het vooronder, daar vinden ze een halve ton kaak, lekkere harde zeekaak, daar stoppen ze hun zakken vol mee, want daar mogen ze van eten zoveel ze lusten. O, wat zullen ze vanmiddag weinig honger hebben!

Daarna zitten ze weer op het dek, ze turen naar het diepe, woelige water.

„Ben jij bang?"

„Ik? Welnee!"

„Ik natuurlijk ook niet. Hoor die golfjes es praten."

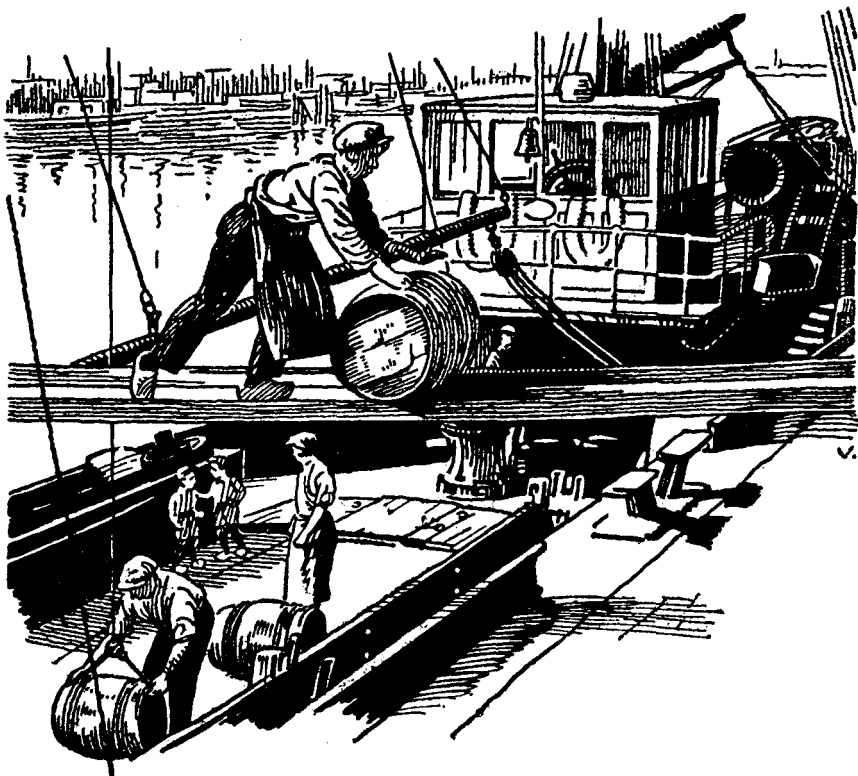
„Kloek, kloek, kloek, zeggen ze, net als de kippen, ha ha!"

Maar langzaamaan worden de golven groter, dat komt door een ander schip dat voorbijvaart. Het water wordt in tweeën gekleefd, hard kletst het nu tegen de boorden, het spet zelfs in de jongens hun gezicht!

Dàt is pas leuk! Net de zee, die grote golven, ze komen langzaam aanrollen en slaan dan „Floep" uit elkaar!

Jammer dat het zo kort duurt.

Vader komt eens bij hen: „Zouden jullie nou maar weer es niet naar huis gaan? 't Is nu welletjes," vindt hij.

Maar de jongens kijken zo beteuterd: „Nou al? We zijn er pas, nog even, vader? Mag het?”

„Nou, als jullie maar uit de weg blijft, begrepen?”

„Natuurlijk, vader!”

Of ze dat niet begrijpen, dat ze niet in de weg mogen lopen. Het scheepsvolk moet immers hard werken vanochtend! Ze zullen alleen maar kijken wat ze doen, dat is ook al fijn.

De haring wordt gelost en op de wal gelegd en de netten worden in grote wagens geladen, die moeten nagezien en gerepareerd worden. Want over drie dagen moet het schip weer helemaal kant en klaar naar zee

kunnen met lege tonnen, goede netten en vers eten aan boord. Dat is altijd zo.

Op een rustig plekje zitten Chiel en Krijn stil te genieten, het kijken verveelt hen geen ogenblik.

Maar dan zet vader hen met de leeggedronken keteltjes van boord af.

„Nu maar naar huis, voorwaarts mars!” zegt vader vrolijk, hij geeft hun nog een zacht trapje tegen hun broek, met z'n grote schoenen. Ze hollen de loopplank af en staan weer op de kant.

Maar thuis zijn ze nog lang niet! Ze zetten de keteltjes tussen de tonnen, en schommelen aan de dikke touwen van het schip heen en weer.

O, dat gaat zo fijn, alleen gaan je handen op 't laatst een beetje zeer doen, maar daar weten ze wel raad op. Je neemt doodgewoon je zakdoek in je hand, dan voel je het niet. Moe geravot zakken ze eindelijk af, ze denken nergens meer aan. Ze willen vlug wat drinken hebben, want ze hebben zo'n vreselijke dorst van het kaaketen. Nu maar dadelijk naar moeder.

De koffieketeltjes staan verlaten tussen de tonnen, daar hebben ze ook niet meer aan gedacht, die zijn ze glad vergeten!

Zulke kleine domoors!

IV

Die avond

Chiel en Krijn zijn buiten aan het spelen met hun vriendjes.

Ze doen verstoppertje met elkaar en hebben reuze pret!

Het is zomer, dus nog volop licht, al is het reeds avond geworden. De zon schijnt zelfs nog, wel zakt ze al diep naar het Westen, waar ze straks zal verdwijnen, maar ze is toch nog goed zichtbaar.

Daar komt moeder aan de deur om de jongens te roepen. Maar ze ziet hen nergens. Ze zijn juist weggekropen, alleen Joop, van de burens, staat er nog, die moet de anderen straks gaan zoeken!

„Joop,” zegt moeder vriendelijk, „wil jij straks tegen de jongens zeggen, dat ze binnen moeten komen? Het is kinderen-bedtijd!”

Joop knikt en belooft dat hij het zal doen. Dan gaat moeder weer naar binnen.

Als Chiel en Krijn horen van Joop, dat moeder hen geroepen heeft, mopperen ze erg.

„Ik ga niet naar binnen,” broemt Chiel. „Ga je mee, Krijn, dan gaan we ons nog es verstoppen.”

Krijn vindt het best, weg zijn ze alweer, ze doen net of moeder hen niet geroepen heeft. Ze kruipen in een

diepe smalle steeg met veel poortjes en gluren om het hoekje van een deur.

„Net goed, hè,” zegt Krijn vleierig, „altijd als je wat prettigs doet, moet je naar bed en 't is nog veel te fijn buiten!”

„Nou!” bevestigt Chiel, z'n ogen fonkelen boosaardig, om z'n lippen speelt een sluw lachje. . . .

„Willen we weglopen samen?”

„Naar de buutplaats? Dan ben je 'm, jô, dommerik!”

„Welnee, ver weg, de straat uit!”

Hij kijkt Krijn dwingend aan, die moet doen wat hij zegt, hij wil het nu eenmaal.

„Weglopen?” aarzelt Krijn.

„Nou, wat zou het, d'urf je soms niet?”

„Durven. . . .”

„Phu, een klein eindje maar, hoor, d'r is toch visite thuis, enne, moeder vergeet ons best.”

„En vader?”

„O, vader, die wordt nooit zo gauw kwaad, als hij een paar dagen aan de wal is.”

Krijn staat besluiteloos, zo eventjes was niet zo erg, maar wat Chiel wil. . . .

Hij speelt met z'n losse klomp aan z'n voet; zoiets moet je d'urven!

Chiel doet kwasi onverschillig, hij fluit tussen z'n tanden en leunt, met beide handen in z'n broekzakken, tegen een heining aan.

Wil Krijn niet? Nou, ook goed, hoor! Had hij net zo'n zin om es een lolletje te hebben, d'urft die suffert van een Krijn natuurlijk niet. 't Is eigenlijk altijd een bangert.

Minachtend slentert hij de steeg uit, Krijn volgt vanzelf wel.

In de straat schijnt nog wat laat zonlicht, dat geeft een doffe, gele gloed, maar heel geen warmte meer. Rode strepen verven de lucht, wat een wonderlijk mooi gezicht is dat!

De jongens lopen naast elkaar voort.

„Weet je nog van vanochtend, fijn gespeeld, hè Chiel?” probeert Krijn weer.

Chiel knikt: „Heb je de centen nog van de schipper?”

„Ik? Welnee, daar heb ik allang drop voor gekocht, en jij?”

„’n IJsie, lekker zeg! Aardig van de schipper, hè?”

„Nou en of, maar stuurman zijn is ook fijn!”

Peinzend doorleven ze de dag weer en dan met een plotselinge schrik herinnert Chiel zich de keteltjes!

„Krijn!” hij grijpt z’n broer bij de mouw van z’n bloes, „de keteltjes staan nog op de Haven!”

„Ja, o jô, ze staan tussen de tonnen, weet je nog?”

Chiel knikt, òf hij het weet! „We zijn gaan schommelen aan de touwen en toen hebben we ze laten staan. . . . ja!”

„O!” Ze kijken elkaar aan. Wat nu?

„Halen!” oppert Chiel, „nou ga je toch zeker wel mee?”

„Mee?? Nu???”

„Natuurlijk! Als ze gestolen worden, zijn we ze kwijt, kom!”

„Laten we het dan even zeggen thuis!”

„Jô, ga weg. We lopen hard, dan zijn we immers gauw terug!”

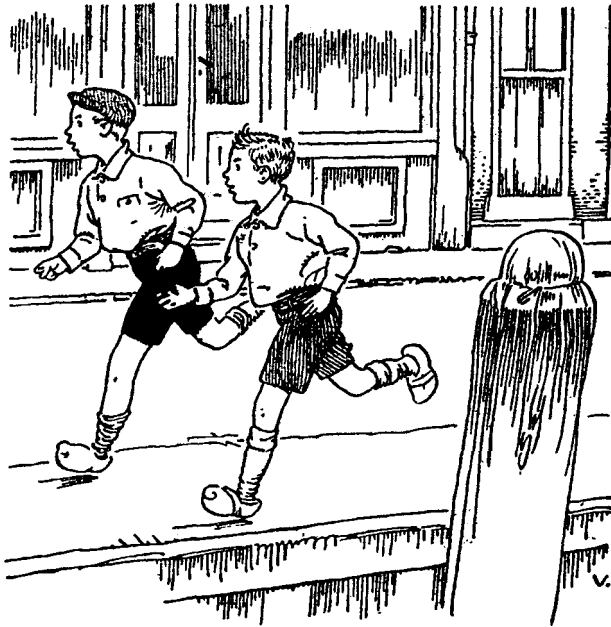
Chiel kent geen bezwaren, nú krijgt hij z’n zin! Z’n stem triomfeert, d’r zit avontuur in het geval, het liefst ging hij maar meteen weg.

Maar Krijn aarzelt nog: „Als moeder wéér roept, je

kan toch net zo goed morgen vroeg, je kan het keteltje toch niet bij de schippersvrouw meer brengen.”

„Wat zou dat, we zetten ze in de schuur tot morgenochtend, zeur, wat ben jij toch altijd een vervelende bangert. Jij durft nóóit wat!”

„Niet?” Nu is Krijn kwaad. Dúrfst hij nooit wat? Hij

stompt Chiel bijna omver en holt hard voor hem uit. Dat zal hij dan 's laten zien, dat hij ook wat durft, moet je hem hebben!

't Lijkt wel een wedloop, zo hard hollen beiden nu de straat uit en de Haven op. Af en toe kijken ze schichtig om. Er komt toch niemand achter hen?

Nee, gelukkig!

Ze voelen wel, dat het geen zuivere koffie is, dat weglopen, maar ja. . . .

Krijn begint het eerst te remmen, dat is toch al te gek zo, hij hijgt er van. Vast heeft hij z'n lippen op elkaar geklemd. Wat Chiel durft, durf ik ook! denkt hij trots, dat zal hij nu eens laten zien!

Op de Haven is het veel stiller dan vanmorgen, er wordt nu niet meer gewerkt.

De torenklok slaat een heleboel slagen. 't Is net of hij waarschuwen wil: Terug, jongens, terug!

Maar ze luisteren niet, ze lopen maar voort, ze zijn nog niet waar ze wezen moeten.

Wat er later zal gebeuren als ze weer thuis komen, daar denken ze maar niet aan, dat is van later zorg!

Het avontuur

't **I**s net of ze niet langzaam dūrven lopen.

Telkens zetten ze het weer op een drafje.

Eerst de lange West Havenkade langs, dan de brug over naar de Oost Havenkade en dan eindelijk de hoek om naar de Nieuwe Haven! Dat is een heel eind!

Verbeeld je, dat er eens iemand van de familie liep; ze zouden natuurlijk dadelijk naar huis gestuurd worden! Dat zou een reuze strop zijn!

Op de Nieuwe Haven worden ze eindelijk wat geruster, hier wandelen maar enkele mensen.

Het begint trouwens al aardig te schemeren ook. De schepen steken hun masten zwart tegen de avondhemel af. Een bleek maantje wordt reeds zichtbaar.

Krijn en Chiel, nu slenterend, hebben de armen om elkaars schouders geslagen. Ze zijn kameraden in het kwaad!

„Dit is toch vaders logger, hè Chiel?” Krijn wijst in de verte.

„Nee, jô, we moeten immers de honderdveertig hebben!”

„Ja, dat is waar!”

Even verder breekt Chiel los, hij vliegt vooruit:

„Dat is 'm, zie je wel; wat een fijn loggertje, hè, veel mooier dan die jij dacht!”

De haringtonnen liggen en staan nog langs de kant, even zoeken ze, dan hebben ze de twee blauwe keteltjes.

„Gaan we nou weer?” vraagt Krijn.

„Even schommelen zeg, doen?”

't Is zo vreemd stil op de Haven, weifelend staan ze aan de kant van het water

„'k Zou best even op het schip durven, net of het dan van ons is, Krijn!”

Het avontuur lokt. Daar ligt de grote stoomlogger, die ze zo bewonderen, vaders schip nog wel!

„Kom er maar op,” schijnt het te wenken. „Het is zo fijn hier, doe het dan toch!”

„Vijf minuutjes maar,” belooft Chiel, meteen is hij al op de loopplank.

„Nou naar de stuurkast, Chiel, net als vanochtend, dan gaan we een nachtreis maken, vooruit!”

„Wel een beetje eng, hè?”

„Maar toch fijn!”

Chiel, als haantje de voorste, loopt vooruit, foei, wat klossen die klompen, wat maakt dat een herrie.

„Laten we ze uit doen, Krijn!” oppert Chiel.

Dat is gauw genoeg gebeurd. Op hun kousen sluipen ze verder. Eerst het kleine trapje op, deurtje open en de stuurkamer in.

„Lollig, hè?” fluistert Chiel verrukt.

„Nou,” knikt Krijn.

Chiel staat alweer achter het stuurwiel, hij denkt: dat moest vader nou 's weten, maar dat vertelt hij lekker niet. Zou die even een standje krijgen!

„Nou varen we door de nacht, net als vader, Krijn, we gaan naar Oost-Inje!” zegt hij trots.

Z'n ogen schitteren van pret! 't Is ook zo heerlijk! Had

hij dat kunnen dromen? Nou kon je wel denken, dat hij de schipper was, o, o!

Hij is juist een hoofd groter dan het stuurwiel, daardoor kan hij ook door de ruitjes naar buiten kijken! Krijn moet er voor op z'n tenen staan!

„Zie je de pet nog, Krijn? Geef hem dan es!”

„Die wil ik zelf wel houden.”

„Eerst ik en dan jij, Krijn, om de beurt, straks mag jij aan het stuur!”

„Jô, de vuurtoren brandt, kijk!” Chiel krijgt een stevige stomp in z'n zij.

„Wât een lichies daar, rode, gele, groene, mooi, hè?”

Krijn zucht bewonderend, hij is op het smalle bankje geklommen, dat in de hut tegen de wand staat.

„Vind je het nou niet net echt?” roept Chiel vurig.

„Nou, daar komt een koopvaarder langs, zie je, 't lijkt wel een Zweed, hè?”

„Ja, warempel! Zeg, ik weet een fijn spelletje, die lichies zijn allemaal vreemde landen, daar varen we naar toe. . . .”

„En wij, wij benne Robinson, die stilletjes naar zee ging, en, enne. . . . hoor es. . . . we gaan niet terug natuurlijk!”

„Nee, o nee, en dan van die storm, hè, dan slaan we overboord, dan worden we gered, weet je nog?”

„Dat groene lichie is Amerika en dat rode Engeland en dat gele. . . .”

„Spanje, daar woont Sinterklaas. . . .”

„Ja, Spanje! en dat witte?”

„Nou ik es aan het stuur, Chiel!”

„Nou vooruit, hier de pet en dan gaan we naar huis, hoor!”

Hè? Krijn schrikt er van.
Naar huis, dat was hij helemaal vergeten!
Vader, moeder, o, o! denkt hij benauwd.
Hij heeft ineens geen lust meer om te sturen: „Laten
we maar gaan, Chiel!”
„Ja, nog èventjes dan!”
Chiel kàn er niet mee ophouden. 't Is zo fijn avontuur-
lijk, zoiets heeft hij nog nooit meegemaakt! Hij moet
nog een keer varen naar een ver vreemd land. Krijn
moet nog èven wachten!
En Krijn wacht met een bang hart, want. . . .

VI

Van een boze man

Beneden op het schip is intussen een man gekomen. Die moet het schip bewaken vannacht. Hij moet er op letten dat er geen vreemde gasten op gaan, of dat er iets weggenomen wordt.

Daarom moet hij de hele nacht er bij blijven!

Die man is de waker!

Toen het donkerder werd is hij gekomen.

Hij loopt op het schip om de rondte te doen, eerst onderin de kajuit, het voor- en achteronder, dan bovenop het dek. . . .

„'t Is of ik stemmen hoor,“ denkt hij verwonderd.

Wat is dat nu? Onwelkome gasten, dieven soms? . . .

Stil. . . .

Hij luistert nog es goed. Ja hoor, 't is heel duidelijk te horen, 't komt van boven!

Z'n scherpe ogen turen naar de raampjes, ja hoor, hij ziet wat bewegen in de stuurkamer.

„Ha ha,“ grinnikt de waker, „zitten ze dáár die schavuiten, die zullen me niet meer ontgaan, wacht maar! Ik zal een flinke dikke stok meenemen en als het nodig is, geef ik ze een flink pak ransel, dat beloof ik!”

„Zulk boeventuig!” mompelt hij nijdig.

Hij sluipt behoedzaam naderbij, ze hoeven hem niet te horen, hij zal ze stiekem overvallen, net goed! . . .

Rommeldebom! Bäh, daar struikelt hij over een paar klompen die in het pad staan. Driftig geeft hij er een trap tegen. Nòg kwaaiër klemt hij de stok vast!
„Ik zal ze, ik zal ze wel even” . . . moppert hij grimmig, „ze zouden een oud mens nog laten vallen ook!”...
Woedend rukt hij het deurtje open!
„Wat moet dat hier?” vraagt hij bars.
Chiel en Krijn duiken in elkaar van schrik en over hun arme hoofden tuimelen de boze woorden van de waker. Met grote angstogen kijken ze die man aan, ze rillen voor die grote dikke stok, die hij dreigend heen en weer zwaait. Ze horen nauwelijks wat hij zegt, alleen „Kleine boeven”, dàt hebben ze goed verstaan.

„Krijn, zeg, hoor es, wil ik bidden?”

Krijn knikt, hij vouwt z'n vuile jongenshanden samen en even is het helemaal stil in de stuurhut.

Chiel kucht, hij heeft nog nooit hardop met z'n broertje gebeden, hij is een beetje verlegen ook!

Duidelijk hoorbaar fluistert hij: „Lieve Heere, wij zijn ondeugend geweest, ik het ergste, maar we hebben zo'n spijt, we willen graag gauw naar huis. . . . We zullen nooit meer weglopen en en. . . . wilt U vader alstublieft naar ons toe sturen of maken dat de boze waker ons vrijlaat? Amen.”

Krijn knikt dat het goed is: „Zou het nou gauw gebeuren?” vraagt hij hoopvol.

Chiel haalt z'n schouders op, hij weet het immers niet. Wat zal het nu laat zijn, misschien is het al tien uur. Benepen kijkt hij naar buiten, als vader op de kant liep, zou hij hem haast niet eens meer kunnen zien.

Krijn schreit alweer.

Chiel zucht benauwd. Wat zou hij blij zijn als vader nu kwam. Vader zou toch wel naar hen gaan zoeken? De Goede Herder zocht wel naar een schaap. . . . O ja, maar dat waren de ongehoorzame mensen. . . . o, maar dan kwam vader vast, dan zou God vader vast wel naar hen toe sturen. . . . hij heeft er om gebeden en God hoort je immers altijd. . . .

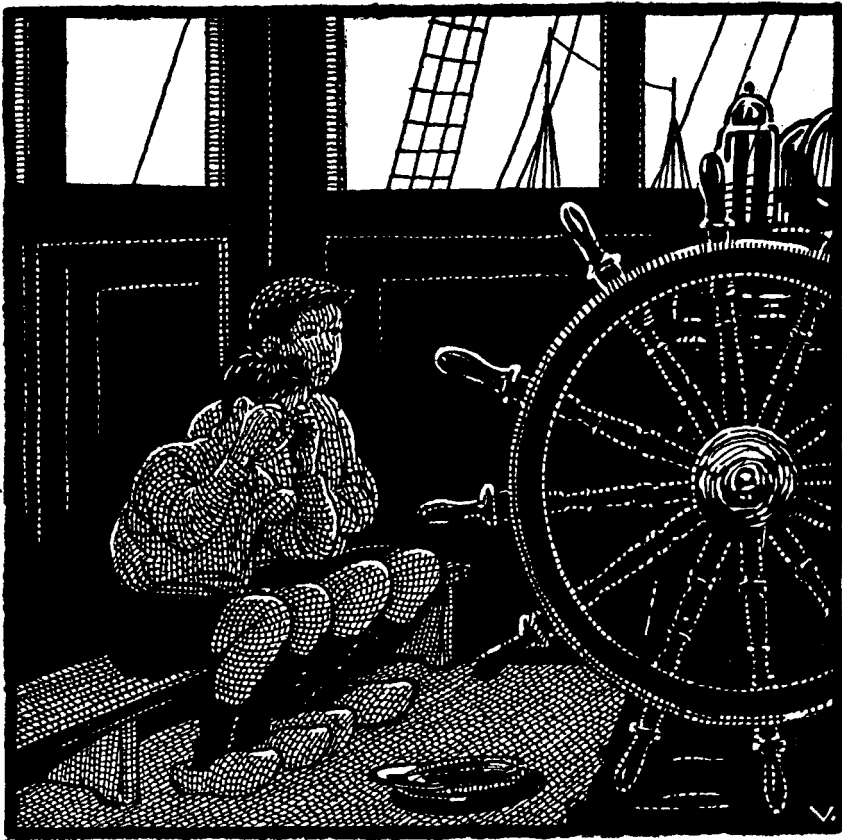
Dan zou vader wel gauw komen!

Vader was zo sterk, die zou die boze man zo opzij duwen. . . .

„Ga je weg, het zijn mijn jongens, laat je ze los!” zou die zeggen.

En dan zou hij die boze man lekker uitlachen, o zo!

Maar hoe zou vader hen hier kunnen vinden, hier, in dit kleine donkere kamertje, en. . . . en. . . . misschien

was vader ook wel erg boos, omdat ze weggelopen waren en moeder ook. . . . Misschien mochten ze wel niet meer binnenkomen, 't was toch wel erg ondeugend wat ze gedaan hadden. Straks werd het nacht, ze hadden hier geen bed om op te slapen. . . .

Chiel is diep ongelukkig, Krijn leunt snikkend tegen hem aan. . . .

Dan opeens kan Chiel zich ook niet meer goed houden, de eerste tranen bibberen reeds langs z'n wangen.

Ze neuriet alweer. Och, je moest niet altijd het ergste denken!

't Kon best dat ze nu alweer in de straat liepen, het waren zulke gauweriken. Ze zal er maar niet meer over praten.

Vader leest de krant, moeder en opoe breien, het is gezellig in de kamer.

Er verstrijken tien minuten. Moeder kijkt onrustig naar de klok, dan weer door het raam naar buiten. . . .

Nogal niet! denkt ze, vreemd, dat doen de jongens nooit!

„Hè, wat kleppert die buitendeur toch,” zegt ze even later, „die is zeker daarnet open blijven staan.”

Vader staat op: „Wacht maar, dan zal ik hem even dicht doen, ik kijk dan meteen nog even naar de jongens.”

Met z'n hand aan de pijp, gaat de stuurman kalmpjes naar de buitendeur.

„Zeg dat ze nu dadelijk binnenkomen, hoor!” roept moeder hem na.

„Ja natuurlijk!”

Maar de stuurman ziet ze niet. Het is in de straat zo stil als het maar kan. Gek, dat ze er nu niet waren! Nee, dat was nu toch al te mal!

Zulke apekoppen! lacht vader gemoedelijk.

„'k Zal es even wat verder zien!” roept hij naar binnen. Hij wandelt zachtjes de straat uit, op de hoek staan enkele jongens.

„Waar zijn Chiel en Krijn?” vraagt de stuurman aan hen.

„Weet ik niet,” zegt de één.

„O, die zijn weggelopen, al zo lang geleden,” zegt de ander.

„Weggelopen? Waar naar toe dan?”

„Dat kan ik u niet zeggen, maar ze gingen de straat uit en ze liepen erg hard!”

„Wel heb ik van me leven, nou nog mooier!”

De stuurman fronst z'n wenkbrauwen samen en stapt resoluut naar huis.

„Vrouw, ze zijn er vandoor, ze zijn weg, de jongens!”

„Wat zeg je, is het toch heus? Heb ik het niet gedacht; ze bleven veel te lang weg naar m'n zin,” zegt moeder boos brommend.

„Maar ik ga ze zoeken, dadelijk!”

„Hoe durven ze het te doen. Ze moesten allang op bed liggen,” zegt ope afkeurend.

„Ja,” mokt de stuurman, „maar ik zal ze wel krijgen!”

„Waar moet je gaan zoeken?”

„Waar? Overall! 't Kan me niet schelen waar! Ik zal ze wel vinden, wacht maar.”

Die grote dikke stuurman z'n gezicht wordt hoe langer hoe roder van boosheid. Gauw neemt hij z'n ronde pet van de kapstok en rent de straat op.

Z'n stappen klinken in het stille straatje.

O, wat is hij nu kwaad. Wat zijn dat voor kunsten om weg te lopen, juist nu hij enkele dagen thuis is. Willen ze hem plagen? Goed, dan zal hij ze wel krijgen!

Vinden zal hij ze, al moest hij van het ene eindje van de stad naar het andere lopen! O, die lelijke belhamels!

Regelrecht gaat de stuurman nu naar de Nieuwe Haven. Op de brug ontmoet hij een politieagent.

„Goeienavond!” zegt de stuurman en hij tikt aan z'n pet: „heeft u somwijlen niet een paar jongens hier zien lopen, meneer?”

„Hm hm, ik zie altijd zoveel jongens,” bromt de agent.

„Hoe oud zijn ze zowat?”

„'n Jaar of acht, negen ongeveer, de een is een beetje groter dan de ander.”

„Zo! Nee, stuurman, ik heb ze niet gezien, hoor, maar ik zal 's opletten.”

„Graag, agent, als ze mogelijk voorbijkomen, houdt u ze dan even vast? Ik ben zo terug, hoor!”

De agent knikt, hij moet toch dienst doen bij de brug, dus dat kan wel.

De stuurman vindt dat een prachtoplossing. Ziezo, nu kunnen ze tenminste de brug niet over terwijl ik de havens afzoek, denkt hij tevreden.

Hij zal ze wel krijgen, o ja!

VIII

In vrijheid

Eindelijk krijgt de grimmige waker een beetje medelijden met de jongens. Hij is zo'n kwaai niet. Hij heeft ze een beetje bang willen maken en nu moeten ze maar naar huis. Wie weet hoe die arme moeder in angst zit, denkt hij.

Luisterend drukt hij z'n oor tegen het deurtje, juist op het moment dat Chiel tegen Krijn zegt: „Ik heb er zo'n spijt van. . . .”

„Och,” denkt de waker, „hebben ze spijt, dan zijn het toch zulke lelijke boefjes nog niet, dan moet ik ze maar gauw vrijlaten.”

Hij wipt het haakje van de deur en opent haar.

Chiel en Krijn deinzen nog verder achteruit, met grote angstogen kijken ze de waker aan.

Wat gaat er nu weer gebeuren? Krijgen ze met de dikke stok? Ze rillen. . . .

De waker ziet het!

O, wat zijn ze bang voor me, denkt hij vermaakt.

„Gaan jullie nu maar naar je moeder, vooruit, gauw!” zegt hij bars.

Chiel en Krijn kunnen hun oren niet geloven. Mogen ze echt weg? Ze aarzelen nog. . . .

„Nou, willen jullie niet, vinden jullie het hier zo gezellig? Vooruit zeg ik je!”

Nu pas geloven ze het; in een oogwenk zijn ze het trapje af. Ze pakken de klompen en de keteltjes. . . .
o, wat hebben ze opeens een haast om weg te komen. Chiel voorop, de loopplank wipt van ongeduld! Dan Krijn, kan hij misschien niet goed kijken waar hij stapt?

Hij wankelt, zwaaiend met z'n armen probeert hij recht te komen. Z'n klomp kantelt. . . .

„Jô!” schreeuwt Chiel verschrikt.

Maar het is al gebeurd, Krijn ligt in het water!

„Help, help!” schreeuwt Chiel, zelf hangt hij al met z'n buik op de oever. Maar z'n armen zijn te kort, hij kan z'n broer niet pakken. . . .

Gelukkig heeft de waker z'n stok bij de hand, daar kan Krijn zich aan vastpakken. Binnen enkele seconden staat hij dan ook druipnat weer op de kant.

„Wou je nou ook nog voor waterkommies gaan studeren?” grapt de waker.

Maar de jongens zeggen niets terug, ze zijn helemaal de kluts kwijt.

Vaders keteltje ligt op de bodem van de Nieuwe Haven, dat heeft Krijn losgelaten van schrik en dan hoe hij er nu uitziet. . . .

Zo moet hij thuiskomen straks!

Drijfnat begint hij te lopen, z'n kousen sieperen in het water. Het is maar goed, dat het zomer is.

„Je moet hard lopen,” raadt Chiel, „anders word je te koud.”

Krijn wil wel, o, hij wou dat hij al thuis was!

Z'n kleren sjoepen om z'n lijf, bäh, wat eng!

Nu zijn ze bij de brug, maar wat is dat?

„Ho, halt, jongens!” daar komt een politieagent op hen afgestapt.

De jongens gillen van nieuwe schrik, ze willen niet wachten, ze hollen voort.

Maar de agent pakt hen beet: „Ho, zeg ik je toch, hier!” „Moeten jullie wegelopen, als ik je roep? Hebben jullie soms kwaad gedaan?”

„Nee meneer, we hebben niks gedaan, we willen naar huis,” hakkelt Chiel.

„Niks gedaan?” spottend kijkt de agent Krijn aan. „In 't water gelegen, zie ik, moet je verdrinken? En wat doen jullie zo laat nog op straat, nou, zeg op!”

Chiel kijkt naar z'n druipnatte broer, hij heeft geen woorden meer, verslagen haalt hij z'n schouders maar op.

„Ja, nu weten jullie het niet, hè? Hoe oud ben je?”

„Negen, meneer!”

„En jij?”

„Acht.”

„Weggelopen samen?”

Verdrietig knikken Chiel en Krijn en bij allebei komen de waterlanders weer tevoorschijn.

„We... we gingen de keteltjes halen bij vaders schip,” probeert Chiel nog eens.

„Ja ja, en die dreven in de Nieuwe Haven, hè? 'k Moest jullie eigenlijk maar mee naar het bureau nemen!”

„Nee meneer, asjeblijft niet, laten we toch naar huis mogen, naar moeder! We zullen het nooit meer doen,” smeken ze ongelukkig.

„Beloven jullie dat?”

„Ja meneer, ja”....

„Op je woord?”

„Ja heus, meneer de politie.”

„Nou, ik geloof dat daar je vader net komt, gaat dan maar naar hem toe.”

De stuurman komt met forse stappen op de brug af.

„Vader, o vader!” snikken de jongens.

Ze vliegen op hem toe.

Maar de stuurman kijkt boos naar Krijn: „Nee, jullie hoeven me nu geen hand te geven, vóór me lopen, vooruit, rakkers!”

Verlegen keren ze zich om. Het is hun verdiende straf, dat weten ze, maar het is toch wel heel erg naar, dat vader zich niet met hen bemoeien wil.

De stuurman bedankt de agent: „Gelukkig dat u ze even opgehouden heeft,” zegt hij, „dat spaart me onnodig zoeken.”

„In orde, stuurman, je hebt je jongens alvast, maak maar gauw dat die ene onder de wol komt; goedenavond verder!”

„Goedenavond, meneer,” groet vader terug, hij tikt weer aan z'n ronde zeemanspet.

Dan gaat hij achter de jongens verder. Vader begrijpt al een heleboel, hij fronsst z'n wenkbrauwen samen. Als hij dat allemaal geweten had. . . .

„Va,” probeert Chiel, zich omkerend, „'t was om de ketel”

„k Wil er niks van horen nu, straks thuis kun je vertellen,” zegt vader bars.

Beschaamd kijkt Chiel weer voor zich. Hand in hand met Krijn loopt hij verder, in z'n andere bungelt het ene blauwe keteltje. . . . het andere. . . .

Af en toe slikken ze nog een snik weg, ze spreken geen woord!

Vader is wel boos, maar het is toch al een veilig gevoel dat hij nu achter hen loopt!

IX

Weer thuis

Nu, dat is me een thuiskomst!
Moeder en opoe staan juist in de open deur te kijken.

Moeder slaat haar handen ineen van schrik: „Jongen, Krijn,” vraagt ze angstig, „heb je in 't water gelegen?” Krijn knikt slechts verlegen, o, hoe schaamt hij zich nu! „Kind, je hadt wel kunnen verdrinken,” zegt opoe afkeurend, „de haven is zo vreselijk diep, wat ben je toch een waaghals!”

Moeder krijgt vlug droog goed uit de kast, nu kan Krijn zich verkleden. Ze is blij en boos tegelijk, dat kun je wel horen aan het mopperen dat ze doet.

„Vertel nou maar es op!” zegt vader eindelijk streng tegen Chiel.

Die doet dat nu maar, eerlijk vertelt hij hoe alles gebeurd is, van het begin tot het eind, Krijn knikt af en toe bevestigend.

„Ik heb de meeste schuld,” zegt Chiel, „want ik wou het het eerst, hij durfde eerst niet. . . .”

„O ja, dat is weer net wat voor jou, deugniet; Chiel, de dappere, die durft alles, nietwaar?”

Chiel zwijgt en kijkt beschaamd door de ruiten en dan steelsgewijs even weer naar vader. Oei, wat staat dat

gezicht nog boos en donker. Moeder ruimt Krijn's natte goed de kamer uit en opoe schudt maar met haar grijze hoofd.

Vader is zo net een politieagent, denkt Krijn, maar hij zegt niets.

Eindelijk begint vader te spreken: „'t Valt me tegen van jou, Machiel,” zegt hij ernstig, „jij bent de oudste, dus jij hadt de wijste moeten zijn, dat is één, en Krijn, al durfde die dan niet, die had zich niet moeten laten overhalen! Als ik nu over een paar dagen weer op zee ben, moet ik dan aldoor denken aan mijn jongens, als twee ongehoorzame bengels, die hun moeder verdriet willen doen?”

Ze hebben beiden hun spraak verloren, zwijgend kijken ze naar de grond.

„Nou, praat op, of hebben jullie je tong verloren? Kan ik jullie nog vertrouwen, hè?”

„Ja vader,” zeggen ze benauwd.

„Zo, kijk me dan aan, als je tenminste meent wat je zegt!”

Allebei kijken ze nu en ze zien vaders gezicht lang zo boos niet meer als straks, om z'n ogen zijn weer van die vriendelijke rimpeltjes, waar ze altijd zo graag naar kijken. Ze ademen verlicht. . . .

„Kom,” zegt vader veel zachter, „ik zal jullie nu even naar boven brengen.”

Ze zeggen opoe welterusten en lopen vlug achter vader aan.

Chiel moet zich nog uitkleden, maar Krijn rolt slaapdronken tegen het ledikant aan. Vader slaat z'n arm beschermend om hem heen, ze moeten nog even luisteren. „Weet je nog van dat verhaal van de Goede Herder, Chiel?”

„Ja, vader.”

„Nu, daar wil ik jullie nog iets meer van vertellen. Vanmorgen heb ik je al verteld, dat de Heere Jezus Z'n leven gegeven heeft voor de mensen. Voor mensen die heus niet blij zijn dat Hij dat gedaan heeft zelfs. Voor zondige, slechte mensen. . . . Na wat er vanavond gebeurd is, kunnen jullie dat misschien beter begrijpen. Jullie waren weggelopen en vader ging jullie zoeken, daar waren jullie natuurlijk erg blij om, omdat je knapjes in de war zat. Kijk, zo is het vaak met de mensen ook, pas als ze heel erg in de knoei zitten, roepen ze om God, en dan jongens, dan roepen ze nooit tevergeefs. Onthouden jullie dat nu maar! Vader en moeder hebben jullie alles van vanavond vergeven, maar God vergeeft de mensen nog oneindig veel meer, want Gods liefde is veel groter dan die van je ouders!” Vader is van de stoel opgestaan, hij dreuntelt met z'n handen in z'n broekzakken naar het zolderraam. Hij mag zo graag eens met de jongens praten; als hij op zee is, gaat het niet. Hij wil ze zo graag wijzen op de Grote Wijze Stuurman, op Wiens kompas iedereen veilig vaart!

„Doen jullie nu je avondgebed maar, jongens, dan kunnen jullie lekker gaan slapen.”

Met z'n rug naar hen toe, bidt hij zachtjes mee: „God, houd Gij mijn jongens maar dicht bij U, laten het maar trouwe schapjes van Uw kudde mogen worden en als ze soms eens verkeerd gaan, draag Gij ze dan maar op Uw schouders bij de kudde terug, want wij zijn maar domme, zwakke mensen, die altijd denken dat we het beter weten. . . .”

Ook Chiel en Krijn hebben meer te zeggen dan anders. Als je weet dat je verkeerd gedaan hebt! . . .

Dan rollen ze eindelijk doodmoe in bed. Vader is naar beneden gegaan en dan is moeder daar nog even. Ze is zachtjes naar boven gekomen.

„'k Wou jullie nog even een nachtzoen geven,” zegt ze. Ze aait met haar zachte hand over Krijn's steile kuifje: „Domme jongen, foei, wat moet ik nog rillen als ik denk aan die diepe haven! Voorzichtiger zijn in 't ver-
volg, hoor!”

Krijn knikt glimlachend.

Moeders stem klinkt zo heerlijk goedig en vertrouwd. Ze haalt de dekens nog wat hoger om hun schouders: „Nou, dag ondeugende boefjes van me, droom maar lekker.”

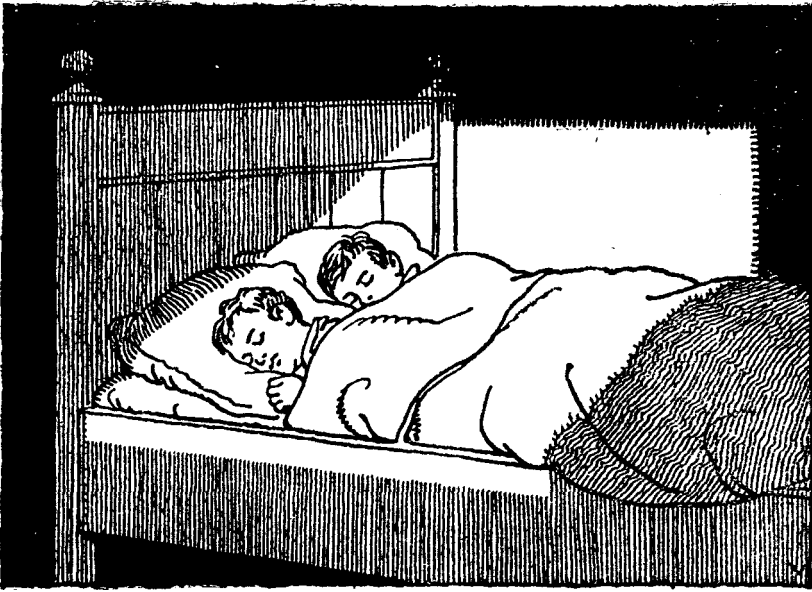
Dat zijn haar laatste woorden en nu klinkt dat „boefjes” zo prettig, zo heel anders dan van de waker, nu moet je er zachtjes om lachen!

Wat is er nu weer een blijdschap in hun hart, na al de angst van vanavond! Dat je ouders zoveel van je houden, dat ze je alles vergeven willen, wat is dat toch heerlijk!

En dat God nòg meer van je houdt. . . . hoe kun je dat ooit goed begrijpen! Ja, want zó zei vader het toch! . . . En dan??? . . .

— D'r was een fijne logger, daar ging je mee varen.... en daar was een schaapje dat in 't water viel — en je moeder was een boze waker. . . . Ha ha, daar zit opoe met vaders pet op, wàt een gek gezicht, je moet er om lachen! Hier met dat keteltje. . . . laat die duiker het maar pakken, het ligt op de bodem van de Nieuwe Haven. . . . O, die politieagent is schipper geworden, wat een opschepper! . . . —

De jongens dromen. —

Door het raam werpt de maan een brede lichtbundel
naar binnen, zo bovenop de jongens hun bed!
Liggen daar m'n twee kleine stuurmannetjes, glundert
het vrolijke manegezicht? O o, wat een avonturen be-
leven zulke kleine ventjes!
Eerst ècht en dan nog in hun dromen, 't is mirakel,
hoor!
Lachend schuift die guitige maan achter een grote wolk
en het wordt weer helemaal donker op de grote zolder!

X

De haven uit

De drie dagen dat de stuurman thuis is, zijn spoedig om.

Hij maakt zich dan ook al weer klaar om te vertrekken. Over een paar uur zal het schip de haven uit varen.

„Jammer hè, dat vader weer weggaat,” zegt Krijn tegen Chiel.

„Nou jô, ik hoop dat we mee mogen vader wegbrengen.”

„Willen we het vragen?”

„Ja, straks!”

Ze zijn de laatste dagen erg gehoorzaam geweest, over het weglopen is niet meer gepraat. Het keteltje is naar de schippersvrouw gebracht en moeder zal een nieuw moeten kopen als vader weer binnen is. Nu beginnen ze het alles alweer te vergeten, het is net niet echt gebeurd meer. Het lijkt op een verhaal, dat je in een boek gelezen hebt en dat je onthouden kan in je herinnering, voor altijd!

Nu spelen de jongens met een scheepje van een oude klomp. Het vaart in een teil water, het is prachtig opgetuigd, met een roer en een zeil en het heeft een flinke mast met een vlaggetje in top! Vader kan dat allemaal

zo prachtig maken, vader is toch zo knap in die dingen. Met hun handen maken ze golven, nu danst het kleine ding op en neer.

„Kijk, net storm,” zegt Krijn.

Maar Chiel hoort het niet. Hij droomt met open ogen van een echt schip en van de wijde zee. . . . Dàt moet pas heerlijk zijn, daar ver weg! Grote reizen maken en verre vreemde landen zien, dan kon je vreemde talen leren, engels vooral en je kwam in de landen waar de negers woonden en de Amerikanen!

Als hij eerst maar eenmaal groot is, dan, nou, dan wordt hij vast zeeman!

„Ik wou dat ik mee mocht met vader naar zee, Krijn,” zegt hij peinzend.

„Hierzo, je bent immers nog veel te jong!”

„Dat weet ik ook wel!” verweert Chiel zich. Maar hij moet er toch altijd al aan denken. Eenmaal als je groot bent, moet je wat worden, Krijn natuurlijk ook, iedereen trouwens!

Voor Chiel is het echter geen vraag meer. Hij weet wat hij wil, hij gaat naar zee, een schip, dàt is zijn verlangen. Worden net als vader, een stuurman, maar dan op een koopvaarder, zo'n grote stomer, met van die brede pijpen. Zo'n schip lijkt wel een groot varend kasteel!

Hè, daar moet vader toch nog eens wat van vertellen! O, wat verlangt hij plotseling naar hem!

„'k Ga naar binnen, hoor Krijn!”

Meteen is hij er al, pardoes springt hij achter op vaders rug.

„Jongen, je laat me schrikken,” zegt vader verrast.

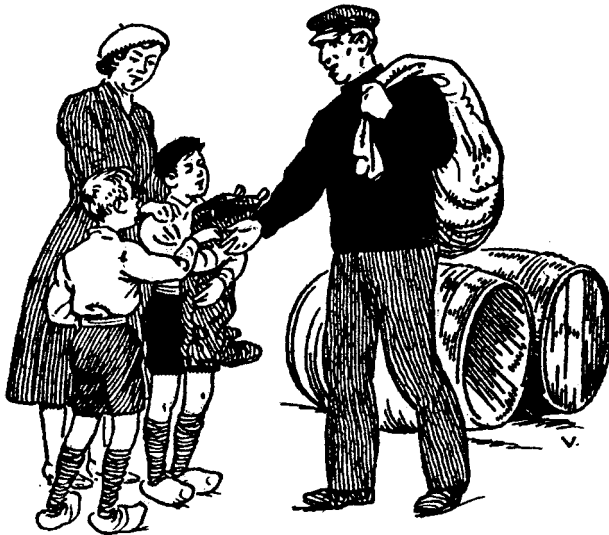
„Mogen we mee, vader?”

„Nou, vooruit, maken jullie maar dat je klaar komt.”

Krijn, die Chiel achterna gelopen is, hoort het ook.
„Hiep hiep hoera!” schallen ze beiden luid.
„Is er nog wat voor ons te dragen, vader?”
„Nee, jongens, of nou, het zouden m'n lange zeelaarzen moeten zijn, daar staan ze!”
Chiel hangt ze trots over z'n schouders, ze reiken bijna tot over z'n knieën. Dat is niet gemakkelijk met lopen, maar hij wil ze toch dragen!
„Wachten jullie verder maar even in de straat,” zegt vader.
Moeder, die altijd een beetje van streek is, als vader weg moet, zegt:
„Ziezo, dat lucht even op!”
Maar vader denkt er met weemoed aan, hoe lang het nu weer duren zal, voor hij die vrolijke rakkers weer horen en zien zal. Maar hij zal elke dag en iedere avond aan hen denken en zij aan hem!
Dat is toch weer heerlijk! Dat maakt o zo blij!
Als eindelijk alles klaar is, gaan ze de deur uit!
Een uur geleden hebben ze voor 't laatst samen gegeten en toen heeft vader gedankt en gebeden....
„Wees met ons allen en wil ons, na een goede reis, weer gezond en wel bij elkaar brengen. Gij ziet ons alle vier en laten wij ons elke dag maar weer aan U toevertrouwen!”
Nu gaat vader ver weg en zij blijven hier, maar Een is er, die weet dat zij bij elkaar horen, Eén die je overal bewaren kan!
Dàt is heerlijk!
Chiel en Krijn stappen samen naast vader voort. Chiel sjouwt met vaders zware laarzen, fijn is het, om er mee te sjouwen. Al wordt hij nog zo moe, hij geeft er niks

om. Wel heeft hij moeite om vaders grote stappen bij te houden, maar hij klaagt niet, wel nee!

Op de Nieuwe Haven is het al druk, er staan enkele vrouwen met kinderen bij het schip. Allemaal familie van de bemanning. Daar zijn de schipper en de machinist en de stoker, de matrozen en het kleine reep-schietertje....

Allen zijn ze tenslotte present!

Dan begint spoedig het afscheid nemen.

Eerst van moeder: „Tot weerziens, vader en een voorspoedige reis, hoor!” zegt ze bemoedigend, terwijl ze vader een zoen geeft.

Dan komen de jongens aan de beurt:

„Geef me de vijf, kerels!” zegt vader. „Kan ik op jullie rekenen, als ik op zee ben?”

Z'n ogen kijken diep in hun ogen, maar ze slaan ze niet neer.

„Ja, vader!” zeggen ze flink.

Dat is een belofte, dat weten ze en vader weet het ook. Ze beloven dat ze goed hun best zullen doen en moeder helpen terwijl vader er niet is!

En vader hoeft niet bang te zijn dat ze het niet menen, ze zullen het proberen en ze kunnen het best, als ze maar willen!

Nog een stevige zoen en dan gaat ook vader aan boord van het schip. Nog kunnen ze praten en roepen ze aan elkaar, nòg kunnen ze elkaar zien, maar reeds is de loopplank ingehaald, de touwen zijn los en het anker wordt gelicht. . . . De logger wijkt van de kant, de stoomfluit gilt, twee, drie malen achtereen! De motor werkt op volle kracht, allengs vlugger gaat het nu de haven uit, de zee tegemoet.

Op de kant staan de vrouwen en kinderen, ze wandelen mee tot op het puntje van het Hoofd. Ze zwaaien met zakdoeken en petten, roepen nog een laatst vaarwel aan de wegstomenden.

„Tot weerziens, dáág! Goede reis en gezondheid!”

Ook van boord klinkt een hartelijk vaarwel terug, op 't laatst nauwelijks hoorbaar meer; want het schip stoomt steeds verder, tot het zelfs op 't laatst geheel uit het oog verdwenen is.

Dan keren de familieleden zich ontroerd om.

Chiel ziet nog net dat moeder even een traan met haar zakdoek afdroogt, zelf heeft hij ook altijd zo'n vreemd dik gevoel in z'n keel. . . .

Gek, dat het je altijd even verdriet doet, dat afscheid, en dat je tòch zelf ook blijft verlangen naar dat ogenblik.

Tot je dan eindelijk groot genoeg zal zijn, om ook naar zee te gaan!

INHOUD

	Blz.
1. Een schip in de nacht	7
2. Wat er boven gebeurde	12
3. Op het grote schip	18
4. Die avond	25
5. Het avontuur	30
6. Van een boze man	34
7. Wat er intussen thuis gebeurde	41
8. In vrijheid	45
9. Weer thuis	50
10. De haven uit	55